อนุสรณ์

ในงานพระราชทานเพลิงศพ

นายบุณยศรี ใช้พินิจ

ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม

วันพุธที่ ๕ มกราคม ๒๕๑๕

อนุสรณ์

ในงานพระราชทานเพลิงศพ

นายบุณยศรี ไช้พินิจ

ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม

วันพุธที่ ๕ มกราคม ๒๕๑๕

นายบุณยกรี ใช้พินิจ

ชาตะ ๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๔

มรณะ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๔

ประวัติ

นายบุณยกรี (กี) ใช้พินิจ

ประวัติส่วนตัว

นายบุณยกรี (เดิมชื่อ กี) ใช้พินิจ เกิดที่บ้านหมู่ที่ ๖ จังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๔ เป็นบุตรคนที่ ๒ ของนายกะ นางเนย ใช้พินิจ มีพี่น้องร่วมมารดาเดียวกันมี ๔ คน ดังนี้

๑. นางพินิจโลหะผล (นางยุพิน วิรยศิริ) ได้ถึงแก่กรรมแล้วเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๑๔

๒. นายบุณยกรี (กี) ใช้พินิจ

๓. นายเล็ก ใช้พินิจ (ถึงแก่กรรม)

๔. นายสัญญา ใช้พินิจ

ประวัติครอบครัว

นายบุญยกรี ใช้พินิจ ทำการสมรสกับนางสาว ทองปลิว (นิลสิทธิ) ใช้พินิจ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๙ มีบุตร ธิดารวม ๔ คน

๑. นายเกรียงศักดิ์ ใช้พินิจ

๒. น.ส. อรวรรณ ใช้พินิจ

๓. น.ส. วัฒนาพร ใช้พินิจ

๔. ด.ญ. รุ่งทิพา ใช้พินิจ

ประวัติการศึกษา

นายบุญยกรี ใช้พินิจ ได้เข้ารับการศึกษาที่โรงเรียนมัธยมวัดราชบพิธ จนถึงชั้นมัธยมปีที่ ๖ ด้วยความสนใจในวิชาการบิน จึงออกและสมัครเข้าเป็นทหารอากาศ รับการอบรมศึกษาในตำแหน่งศิษย์การบินปฐม แต่เนื่องจากวิชาชีพนี้ไม่เป็นความประสงค์ของบิดามารดา จึงลาออกจากทหารอากาศ

เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๘๑ ได้อุปสมบท เป็นภิกษุในบวรพุทธศาสนา ณ วัดบวรนิวาสราชวิหาร

ประวัติการปฏิบัติงานในการรถไฟ ฯ

เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๔ ได้เข้ารับราชการ ตำแหน่งเสมียน แผนกค่าระวางฝ่ายการบัญชีกรมรถไฟ

เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๘๒ ได้รับการแต่งตั้ง เป็นพนักงานตรวจบัญชีท้องที่ กองตรวจรายได้โดยสาร

เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๐ ได้รับการแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ชั้นตรี

เมื่อวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๔๙๘ ได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานตรวจบัญชีตรี เขต ๒ ที่นครราชสีมา

เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ ได้รับแหนบที่ระลึก จาก ผวก. เนื่องจากปฏิบัติงานการรถไฟครบ ๒๕ ปี

เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๑๕๐๑ ได้รับการแต่งตั้ง รักษาการ พนักงานตรวจบัญชีโท

เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๒ ได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานตรวจบัญชีโท เขต ๑ ที่นครราชสีมา

เมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานตรวจบัญชีโท เขต ๓ ที่อุตรดิตถ์

เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๒ ได้รับการแต่งตั้งดำรงตำแหน่ง หัวหน้าแผนกบัญชีสัมภาระไปรษณีย์โทรเลขและเงินเบ็ดเตล็ด กองตรวจรายได้โดยสาร ฝ่ายการบัญชี นายบุณยกรี ใช้พินิจ ได้ปฏิบัติงานในการรถไฟตั้งแต่ครั้งยังเป็นกรมรถไฟ ต่อเนื่องกันมานานเป็นเวลาถึง ๔๐ ปีได้ถึงแก่กรรมลงด้วยโรคมะเร็ง ในระหว่างยังปฏิบัติงานการรถไฟ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๔

สิริรวมอายุ ๕๙ ปี ๑๐ เดือน ๑๙ วัน

วันที่ 3 ส.ค. ๑๔.

คุณบุษยกรณ์ ที่รัก

ทราบอาการเนื่องจากลิ้นไก่ และตั้งใจจะมาเยี่ยม แต่ธุระทางแน่นจนมากเกินจริงๆ เชื่อว่าคงไม่เป็นห่วงที่หาเวลามาเยี่ยมได้

ตามเรื่องประวัติ เป็นเรื่องธรรมดาที่ได้สร้างเกียรติอย่างนี้ แต่ก็เป็นเวลาเราก็เป็นเพื่อนกัน ยกและการรักษาแล้วเพียงส่วนช่วยประกอบเท่านั้น

ขอให้หายเร็วๆ กลับมาช่วยกันทำงานให้การศึกษาได้ แก่ของเรา ระลึกถึงผู้ส่งมาพร้อมนี้ด้วย

รักเสมอ สัญญา

คำอาลัย

ข้าพเจ้ารู้จักกับ คุณ บุณยกรี ใช้พินิจ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๔๗๔ เพราะเราเข้าทำงานในกรมรถไฟและร่วมแผนกเดียวกัน จริงอยู่แม้ว่าเป็นเวลาที่เนิ่นนานมาแล้วถึง ๔๐ ปี แต่เมื่อระลึกนึกถึงความสัมพันธ์ที่ยิ่งเติบโตเพราะความรักและความอบอุ่นของเราครั้งนั้น ทำให้รู้สึกว่ามันเป็นเรื่องที่เพิ่งเกิดขึ้นเมื่อเร็ววันนี้เอง ข้าพเจ้าจำได้ว่า คุณ บุณยกรี เป็นผู้มีทรรศนะและรสนิยมคล้ายข้าพเจ้าหลายประการ คุณ บุณยกรี ทำตัวเป็นเพื่อนที่ดีของเพื่อนทุกคนอย่างสม่ำเสมอ จึงเป็นที่ชอบพอรักใคร่ของเพื่อนทั้งในและนอกที่ทำการ นับเป็นโชคดีของข้าพเจ้าที่เราได้มีมิตรสัมพันธ์ต่อกัน นับแต่สมัยนั้นและจนตลอดมา ข้าพเจ้ามีความอุ่นใจเพราะเคยได้รับคำแนะนำตักเตือนด้วยความห่วงใย และปรารถนาดีจาก คุณ บุณยกรี อยู่เนือง ๆ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้มีความภูมิใจว่าเรามี

ความสนิทต่อกันมาก จนทำให้ข้าพเจ้ามีความรู้สึกว่าเรารักกันยิ่งกว่าเพื่อน เรานับถือกันอย่างญาติสนิทมากกว่า ข้าพเจ้าเชื่อว่าความรักสนิทของเรา ทั้งนี้ผู้อื่นจะมีส่วนได้ทราบเป็นอย่างดีดังจะเห็นได้ว่าแม้แต่ท่านผู้บังคับบัญชาของเรา หากมีงานใดที่จะต้องร่วมมือกันแล้ว ข้าพเจ้าและคุณ บุณยกรี มักได้รับคำสั่งให้ร่วมปฏิบัติงานด้วยกันบ่อยครั้งที่สุด จนเกือบคล้ายว่าเราเป็นเงาของกันและกันในสมัยนั้น ครั้งหนึ่งข้าพเจ้าต้องไปปฏิบัติงานประจำในส่วนภูมิภาค ต่อมาไม่ช้านัก คุณบุณยกรี ก็ได้รับคำสั่งให้ไปอยู่ด้วยกันในท้องถิ่นนั้น ข้าพเจ้าย้ายกลับมาปฏิบัติงานในส่วนกลางเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๑ คุณ-บุณยกรี ก็ได้กลับเข้ามาประจำอยู่ในส่วนกลางในเวลาใกล้กันคือปีพ.ศ. ๒๕๑๒ ข้าพเจ้าไม่เคยคาดฝันเลยว่าการกลับเข้ามาปฏิบัติงานใกล้กันอีกในครั้งนี้ คุณบุณยกรี จะต้องจากข้าพเจ้าไป ไกลอย่างไม่มีวันจะพบกันอีก ข้าพเจ้าสลดใจมาก

เมื่อได้ทราบว่า คุณ บุณยกรี ได้ถึงแก่กรรมเสียแล้ว หลังจากได้บอกเล่าให้ข้าพเจ้าทราบถึงโรคที่นายแพทย์ตรวจพบเพียงไม่นานนัก แม้จะเป็นที่ทราบกันดีว่า มรณะนั้นไม่เว้นผู้ใดเลย แต่กระนั้นข้าพเจ้าก็ไม่อาจหักห้ามความเศร้าสลดใจ ในการที่ข้าพเจ้าต้องสูญเสีย คุณบุณยกรี ผู้เสมือนพี่ของข้าพเจ้าในครั้งนี้เสียได้.

ด้วยเดชะแห่งกุศลผลบุญ ที่บรรดาญาติมิตรได้บำเพ็ญอุทิศในวาระต่างๆ สืบต่อกันมาก็ดี กุศลผลบุญที่ คุณ บุณยกรี ได้สะสมมาก็ดี จงเป็นเปลวปัจจัยบรรดาลให้ คุณ บุณยกรี ใช้พินิจ ประสบแต่สุขเกษมสำราญ ในสัมปรายภพนั้นจงทุกประการ

สมรภูมิ กัลยาณมิตร

คำไว้อาลัย

ครั้งหนึ่งในความทรงจำของพวกเรา เมื่อ ๑๒ ม.ค. ๒๕๑๓ ได้ต้อนรับบุคคลผู้หนึ่งมาร่วมงานกับพวกเรา ในฐานะผู้บังคับบัญชา อันเปรียบเสมือนเป็นหัวหน้าครอบครัว บุคคลนี้คือ "หัวหน้าบุณยกรี ใช้พินิจ" เป็นผู้ที่มีบุคลิกลักษณะกระฉับกระเฉงเอาการเอางาน นิสัยร่าเริง รักความยุติธรรมและเด็ดเดี่ยวในการตัดสินใจ มีผลงานดีเด่นเป็นที่เชื่อถือไว้วางใจ ของผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปท่านได้พยายามอย่างยิ่ง ที่จะให้พวกเรามีความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ถึงแม้ว่าพวกเราบางคนจะทำผิด ท่านก็ตักเตือนอบรมสั่งสอนด้วยความห่วงใย และปรารถนาดี บางคนกระทำดี ท่านก็ชมและสรรเสริญด้วยใจจริง ทำให้พวกเราเคารพนับถือและรักน้ำใจของท่านขึ้นอย่างรวดเร็ว แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น และด้วย

การปกครองอย่างมีเมตตาจิต ยุติธรรมเป็นกันเองเหมือนญาติ ในครัวเรือนเช่นนี้ พวกเราจึงอยู่ร่วมกันมาได้ด้วยความรักเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ราบรื่นตลอดมาตราบจนถึง ๒๐ สิงหาคม ๒๕๑๔ ท่านล้มป่วยด้วยโรคปอด ได้รับการลาพักรักษาตัวอยู่ที่บ้าน ในขณะที่ท่านพักรักษาอยู่นั้นด้วยความห่วงใยพวกเราทุกคนผลัดเปลี่ยนเวียนกันไปเยี่ยมเยียนถามไถ่อาการป่วยของท่านอยู่เสมอ ๆ กับหวังไว้ว่าอาการป่วยของท่านจะทุเลาหายวันหายคืน และกลับมาปฏิบัติงานร่วมกับพวกเราได้อย่างปกติเช่นเดิมอีก แต่แล้วคาดคิดไม่ถึงในวันที่ ๑๑ กย. ๒๕๑๔ ท่านได้จากพวกเราไปอย่างไม่มีวันกลับคืนมาอีก การจากไปของท่านโดยกระทันหันเช่นนี้ จึงเป็นที่เศร้าสลดใจของพวกเราและผู้บังคับบัญชาเหนือชั้น ตลอดจน

ญาติพี่น้องทุกคนอย่างยิ่ง วันนั้นจึงถือเป็นวันที่พวกเราต้องสูญเสียสิ่งที่มีค่ามากที่สุดในชีวิตของพวกเราไป ถึงแม้ว่าพวกเราจะได้ร่วมงานกับท่านในระยะเวลาเพียง ๒ ปี ก็ตาม พวกเราทุกคนยังคงน้อมระลึกถึงแต่คุณงามความดี ความมีเมตตาจิต โอบอ้อมอารีของท่านต่อพวกเราตราบจนกระทั่งทุกวันนี้

สุดท้ายนี้ พวกเราขอน้อมคารวะอัญเชิญดวงวิญญาณของอดีตหัวหน้าแผนกตรวจบัญชีสัมภาร ฯ "บุณยกรี ใช้พินิจ" จงได้ไปสู่สุขคติในสัมปรายภพหน้าทุกประการเทอญ.

ด้วยความอาลัยอย่างสุดซึ้ง

พนักงานในแผนกตรวจบัญชีสัมภาร ฯ

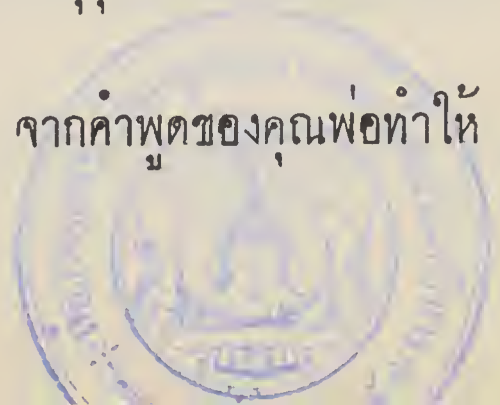
คุณพ่อของลูก

เป็นความจริงที่กล่าวกันว่า เมื่อมีความสุขก็ต้องมีความทุกข์เป็นของคู่กัน ชั่วชีวิตของคนเราในโลกนี้ย่อมหาความสุขอันแท้จริงไปตลอดมิได้ บางครั้งก็ต้องประสบต่อความทุกข์ความโศกเศร้า ซึ่งคนเรามิอาจที่จะหลีกเลี่ยงต่อกฎแห่งชีวิตของแต่ละบุคคลไปได้ ดังที่ลูก ๆ กำลังได้รับอยู่ในขณะนี้

ชีวิตของคุณพ่อต้องผจญต่อความลำบาก ความอดทนและความเหน็ดเหนื่อย เพื่อที่จะสร้างอนาคตและความมีหลักฐานให้แก่ครอบครัว คุณพ่อเปรียบเสมือนร่มโพธิ์ร่มไทรของ

ลูก ๆ ที่คอยให้ความร่มเย็นเป็นสุขแก่ลูก ๆ เสมอมาดังที่คุณพ่อได้ให้ความรักต่อลูกทุกคนด้วยความยุติธรรม และคุณพ่อไม่เคยทำให้ลูกคนใดได้รับความกระทบกระเทือนใจ รวมทั้งคุณพ่อได้อบรมสั่งสอนให้ลูกทุกคนประพฤติแต่ความดีและให้มีความมานะอดทนต่อชีวิต จากความรักความห่วงใยของคุณพ่อที่มีต่อลูก ๆ ทำให้ลูก ๆ ทราบซึ้งในพระคุณของคุณพ่อยิ่งขึ้นจนมิอาจจะลืมคุณพ่อได้

ในตอนเย็นของวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๑๔ เมื่อคุณพ่อได้กลับจากทำงานคุณพ่อได้บอกกับคุณแม่และลูก ๆ ด้วยใบหน้าอันเศร้าหมองว่า "พ่อได้ไปตรวจร่างกายโดยการฉาย x-ray ที่ปอดจากฟิล์มที่ x-ray แล้วบุรุษพยาบาลบอกกับพ่อว่าพ่อเป็นโรคมะเร็งที่ปอด" จากคำพูดของคุณพ่อทำให้

คุณแม่และลูก ๆ ต้องตกใจมากและไม่อยากจะเชื่อว่าเป็นความจริง จึงได้พยายามให้คุณพ่อไปตรวจร่างกายซ้ำอีกหลายแห่งแต่แล้วแพทย์ของแต่ละแห่งก็ลงความเห็นเช่นเดียวกันว่าคุณพ่อเป็นมะเร็งที่ปอดจริง ซึ่งทำให้ลูก ๆ ต้องเสียใจและสงสารคุณพ่อเป็นอย่างมาก จากนั้นคุณพ่อก็ขอลาหยุดงาน เพื่อที่จะรักษาร่างกาย โดยที่คุณพ่อได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดีจากคุณแม่และลูก ๆ

เช้าของวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๑๔ อาการของคุณพ่อก็ทรุดหนักมากขึ้นจนมีอาการเป็นที่น่าวิตกคุณแม่และลูก ๆ จึงได้นำคุณพ่อส่งโรงพยาบาลโรคปอดนนทบุรี เมื่อไปถึงโรงพยาบาลอาการของคุณพ่อก็ยิ่งหนักเพิ่มขึ้นแพทย์ที่โรงพยาบาล

จึงต้องรีบรับตัวคุณพ่อไปตรวจโดยด่วน และนายแพทย์ก็ลงความเห็นว่าน้ำท่วมปอดของคุณพ่อ ต้องรีบเจาะปอดของคุณพ่อเพื่อช่วยเหลือชีวิตของท่าน จากการเจาะปอดลูก ๆ หวังว่าคงจะช่วยให้อาการของคุณพ่อดีขึ้น แต่แล้วอาการของคุณพ่อกลับทรุดหนัก จนกระทั่งถึงเช้าของวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๑๔ เหตุการณ์ที่ลูก ๆ ไม่เคยคาดคิดมาก่อนก็เกิดขึ้น คือคุณพ่อได้จากลูก ๆ ไปอย่างไม่มีวันกลับมาอีก

การจากไปในครั้งนี้ของคุณพ่อต้องทำให้ลูก ๆ เศร้าใจเป็นอย่างมาก คุณพ่อเป็นคนดี และเป็นที่นับถือของคนที่รู้จัก ดังจะเห็นได้ว่าเมื่อครั้งที่คุณพ่อลาพักงานอยู่ที่บ้าน ท่านหัวหน้ากองได้มีจดหมายมาแสดงความห่วงใย และมีเพื่อน

ร่วมงานมาเยี่ยมอาการป่วยอยู่เสมอ ลูกทุกคนขอให้ดวงวิญญาณของคุณพ่อจงสถิต ณ สรวงสวรรค์ ถ้าคุณพ่อมีทิพยโสตขอให้รับทราบไว้ว่า ลูก ๆ จะไม่ลืม และไม่อาจลืมวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๑๔ ได้ตราบเท่าชีวิตของลูก ๆ

จากลูก ๆ

คำอธิษฐานสำหรับใช้ประกอบการทำบุญ ในวาระต่าง ๆ

เพื่อเป็นแนวทางสำหรับพุทธศานิกชนใช้ ปฏิบัติคำอาราธนาศีล ๕

มะยัง ภันเต วิสุ วิสุ รักขะณัตถายะ

ติสะระเณนะ สะหะ ปัญจะสีลานิ ยาจามะ ฯ

ทุติยัมปิ..ยาจามะ ฯ

ตะติยัมปิ..ยาจามะ ฯ

(ถ้าให้ศีล ๘ ให้เปลี่ยนคำว่า ปัญจะ เป็น อัฏฐะ)

คำอาราธนาธรรม

พรหมา จะ โลกาธิปะติ สะหัมปะติ

กัตอัญชะลี อันธิวะรัง อะยาจะถะ

สันตีธะ สันตาปปะระชักขะชาติกา

เทเสตุ ธัมมัง อนุกัมปิมัง ปะชัง ฯ

(จบใส่บาตร หรือ จบตามต่าง ๆ)

อิทัง ทานัง สีละวันตาทินัง นิยาเทมิ

สุทินนัง วะตะ เม ทานัง อาสะวักขะยาวะหัง โหตุ

นะโม อายุ วัณโณ สุขัง พะลัง

การอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ผิด

นายแพทย์บุญสวย เชิดเกียรติกุล

การอบรมเลี้ยงดูเด็กมีความสำคัญอย่างยิ่งในการวางรากฐานของจิตใจของคนเรา มีการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ไม่ถูกวิธีหลายอย่างด้วยกัน ที่มีผลทำให้กลายเป็นคนโรคประสาทและจิตได้ ดังจะได้กล่าวต่อไปนี้

๑. การตามใจจนเกินไป การที่ผู้ใหญ่ตามใจเด็กก็เพราะรักเด็กนั่นเอง การตามใจเป็นการที่พ่อแม่คอยแต่เอาอกเอาใจเด็ก ไม่เคยขัดใจเด็ก และยอมให้เด็กทุกอย่าง เลยทำให้เด็กเกิดความเคยตัวเป็นคนเอาแต่ใจตนเองและถูกขัดใจไม่ได้ กลายเป็นคนที่รู้จักโลกแต่เพียงด้านเดียว คือการได้รับ

แต่จะไม่รู้จักการให้ หรือการขัดข้องทำให้เกิดความเข้าใจผิด ว่าตนเองนั้นมีค่าและมีความสำคัญที่สุด จึงเป็นคนที่มีความคิดเห็นในท่านองที่ใหญ่โตเสมอไม่ว่าจะทำอะไรก็ตาม โดยไม่ได้คำนึงว่าตนเองจะมีความสามารถ หรือไม่เมื่อเกิดถูกขัดใจหรือทำอะไรไม่สำเร็จ คนเหล่านี้จะโกรธและโทษผู้อื่น อันทำให้เกิดความหลงผิดและความหวาดระแวงตามมาในภายหลัง หรือเมื่อมีการขัดข้อง จะไม่สามารถอดทนได้ ทำให้ต้องใช้ความคิดเพ้อฝันเข้ามาช่วย

ความเคยตัวที่ถูกตามใจมา ทำให้เป็นคนฝังแน่นอยู่กับความสุขที่ตนเองเคยได้ ทำให้กลายเป็นคนที่ชอบเสาะหาแต่ความสุขใส่ตน โดยไม่ยอมรับผิดชอบอะไรทั้งสิ้น กลายเป็นคนชอบเที่ยว ชอบคบเพื่อน ชอบใช้เงินทอง กินเหล้าเมายา และเล่นการพนัน หรือไม่ก็กลายเป็นคนเกะกะเกเรไปเลยก็ได้

๒. การทอดทิ้งเด็ก ข้อนี้หมายถึงการที่เด็กขาดการรักใคร่สนใจจากผู้ใหญ่ เช่นไม่ให้ความสนใจในความเป็นอยู่ ไม่ดูแลยามเจ็บไข้ ไม่แนะนำสั่งสอน ไม่ให้การศึกษา ให้ความรักแบบลำเอียง มีการดุว่าหรือลงโทษที่รุนแรงเกินเหตุจนทำให้เด็กเกิดความน้อยเนื้อต่ำใจขึ้นมาพร้อม ๆ กับความเจ็บแค้น เด็กเหล่านี้จะเปรียบเทียบตนเองกับคนอื่นที่เขามีอะไร ๆ ดีกว่าตน และทำให้เกิดความคิดขึ้นมาว่า ตนเองคงมีอะไร ตนเองคงมีอะไรที่ไม่ดีพ่อแม่จึงไม่รักไม่สนใจ เด็กก็เลยเกิดเป็นปมด้อยขึ้นมา เกิดความรู้สึกว่าตนเองนั้นไม่มีอะไรดีเลยสักอย่างเดียว นอกจากนี้ยังมีเหตุอีกหลายอย่างที่ทำให้คนเราเกิดปมด้อยขึ้นมาได้ เช่นการที่มีรูปร่างหน้าตาไม่สมประกอบ มีสติปัญญาสู้พี่ ๆ น้อง ๆ ไม่ได้ เด็กที่มีครอบครัว

ที่มีฐานะไม่ดี แต่พ่อแม่ผลักดันให้เป็นคนทะเยอทะยานใฝ่สูง เช่น ในเรื่องการศึกษาที่เราพบบ่อย ๆ เด็กเหล่านี้เมื่อมาอยู่ในหมู่เพื่อนฝูงที่เข้าดีกว่าตน จะทำให้เกิดการเปรียบเทียบเกิดขึ้น หรือพอเกิดอุปสรรคในการเรียนขึ้นมาเด็กก็จะคิดมากทันที เด็กที่พ่อแม่ให้ผู้อื่นไปเลี้ยงก็จะคิดว่าพ่อแม่ไม่รักตน ครอบครัวที่ผู้ใหญ่มีเรื่องขัดแย้งทะเลาะกันเป็นอาจิน และเอาความทุกข์ยากไปฺระบายต่อเด็ก ครอบครัวที่หย่าร้างและไปแต่งงานใหม่ เด็กที่เป็นลูกบุญธรรมและพ่อแม่ที่ประพฤติตนเสียหาย

คนที่มีปมด้อยใจหนึ่งจะหวาดระแวง คิดเกรงว่าคนอื่นจะดูถูกเหยียดหยาม และหาเรื่องกับตนใครเขาจะทำอะไรกันจะพูดอะไรกัน ก็คิดไปว่านินทาว่าร้ายตน ความเจ็บช้ำน้ำใจ

ที่มีอยู่เดิมแล้วก็จะยิ่งมีเพิ่มมากขึ้น เลยทำให้เด็กคนอื่นไม่เป็นมิตร มีแต่ความโกรธแค้นชิงชังอยู่ตลอดเวลา ใจหนึ่งก็ทะเยอทะยานอยากจะมีเด่นเท่าเขา อยากให้คนยกย่อง เชื่อฟังและเอาอกเอาใจตน ถ้าโดนขัดใจโดยตำนิเข้าหรือทำอะไรไม่สำเร็จเข้าก็จะยิ่งรู้สึกว่าตนเองด้อยมากยิ่งขึ้น เกิดความโกรธแค้นและเข้าใจผิดคิดว่าคนอื่นกลั่นแกล้งตน ในขณะเดียวกันจะเป็นคนลังเลและขาดความเชื่อมั่น เพราะความรู้สึกที่ด้อยและไร้ความสามารถคนพวกนี้จะมีการกระทำที่แปลก ๆ บางคนเก็บตัว ไม่ยอมสมาคมเพราะกลัว บางคนก็เข้ากับเพื่อนฝูงไม่ได้เพราะคิดว่าเขาแกล้งตน บางคนก็ทำอะไรที่เกินขอบเขต เช่น อยากจะดีเด่นขึ้นมาก็เรียนหนังสือหามรุ่งหามค่ำโดยไม่ยอมพักผ่อนนอนหลับกัน มีปมด้อยเหล่านี้ หากว่าเกิดมีอะไร

ขัดข้องขึ้นมาก็จะเกิดป่วย ได้ทันทีเพราะตนเองนั้นยืนอยู่บนรากฐานที่ล่อแหลมอยู่แล้ว แม้ว่าจะทำอะไรได้สำเร็จก็ตามก็จะเกิดความภาคภูมิใจอย่างมาก แต่ก็หาได้หมดความรู้สึกท้อถอยไปไม่ได้ไม่ ทำให้เป็นแรงดันกับที่จะต้องต่อสู้ดิ้นรนยิ่งขึ้นไปอีกชั่วชีวิตและคนเหล่านี้ถ้าเป็นลูกน้องเขาก็ลำบาก และถ้าเป็นนายคนอื่นก็แย่อีกเช่นกัน

๓. การบังคับเข้มงวดเกินไป จากความรักของพ่อแม่เช่นกัน อยากจะให้ลูกของตนเป็นคนดีและให้ได้ดีจึงวิธีขีดเส้นให้เด็กเดินหรือปั้นเด็กนั้นเอง โดยไม่คำนึงถึงธรรมชาติและจิตใจของเด็ก จะบังคับให้เด็กทำตามตนทุกอย่างและมีการลงโทษที่แปลก ๆ ถ้าเด็กไม่ทำตาม การให้ขอผู้ใหญ่แบบนี้เด็กไม่ต้องการ แต่สิ่งที่เด็กต้องการเด็กกลับไม่ได้ เด็กจึงเกิด

ความรู้สึกที่ขัดแย้งอยู่ในใจตลอดเวลา และเลยกลายเป็นคนที่คิดต่อต้านผู้ใหญ่อย่างขาวเป็นดำเลยทีเดียว เด็กเหล่านี้เมื่อมีโอกาสก็จะทำตรงข้ามกับผู้ใหญ่อบรมมา เป็นคนละคนเป็นที่พกเอาแต่ความโกรธแค้นและไปแสดงออกต่อผู้อื่น บางคนแสดงปฏิกิริยาต่อต้านออกมาอย่างชัดแจ้ง คือทำตนให้เสียคนไปเลย เพราะเกิดความคิด เมื่อเป็นตัวของตัวเองไม่ได้ จึงจะจะไปใยดีกับตัวเองต่อไปอีกทำไม บางคนที่โดนอบรมแบบนี้โตขึ้นเลยกลายเป็นคนเฉย ๆ ไม่โลดโผนไม่มีปากมีเสียง ซึ่งดูเป็นคนที่ท่าทาง แหย ๆ ไป บางคนเลยกลายเป็นคนตัดสินใจทำอะไรด้วยตนเองไม่ได้เพราะกลัวแต่จะผิด เลยทำการรับผิดชอบอะไรไม่ได้ จะทำอะไรสักอย่างก็ต้องคอยให้คนอื่นช่วยตัดสินใจให้ ในคนที่มีปฏิกิริยารุนแรงต่อพ่อแม่แบบนี้ในที่สุดก็จะเกิดความขัดข้องขึ้นมาในใจตนเอง คือจะทำตามใจตนเอง

ก็ขัดกับพ่อแม่จะทำตามใจพ่อแม่ก็ขัดกับตนเอง ครั้นพอไปทำอะไรเข้าสักอย่าง จะเกิดความรู้สึกผิด รู้สึกตัวกลายเป็นคนชั่วช้าสารเลวไป ความรู้สึกอันนี้จะติดตัวไปทุกหนทุกแห่ง และนั่นคืออาการเริ่มต้นของโรคประสาทและจิตร

๔. การขาดความมั่นคงหมายถึงครอบครัวที่มีฐานะไม่สู้ดีหรืออยากจะมีความเป็นอยู่ที่ค่อนข้างลำสาก ตัวพ่อแม่เองเพียรพยายามทำมาหากินและส่งเสียลูก ๆ ทุกคนให้ได้ศึกษาเล่าเรียน และมีความหวังที่จะให้คนโตเมื่อเรียนจบแล้วพร้อม ๆ กัน และทำหน้าที่แทนพ่อแม่ดูแลบ้านช่องและน้อง ๆ มีความระมัดระวังตัวเองอย่างมากเกิดมีความรู้สึกที่ต้องเจียมเนื้อเจียมตัวอย่างที่สุด และมีความหวาดหวั่นต่อความยุ่งยากต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและต่ออนาคต เด็กเหล่านี้เมื่อเติบโตขึ้นมาจะ

กลายเป็นคนที่มีความคิดหวั่นไหวง่าย ช่างคิดช่างวิตกกังวล และหวาดระแวงได้ง่าย ฉะนั้นพอเป็นผู้ใหญ่มีงานมีการทำ หรือต้องรับผิดชอบอะไรก็ตามพอเกิดข้อขัดข้องแม้แต่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ก็จะคิดเห็นเป็นเรื่องใหญ่โต แล้วเกิดความหลงผิดหวาดระแวงขึ้นได้

๕. ความอ่อนแอ คือ เด็กที่ถูกอบรมมาให้เป็นคนมีจิตอ่อนแอ เช่น ตอนเป็นเด็กเจ็บไข้อยู่บ่อย ๆ หรือเป็นคนไม่แข็งแรง พ่อแม่เลยไม่ใช้ให้ทำอะไรหรือพ่อแม่จะคอยห้ามปรามไม่ให้เล่นไม่ให้ซนไม่ให้วิ่ง ไม่ให้โดนแดดโดนฝน เพราะเกรงว่าจะทำให้เจ็บไข้ขึ้นมาอีก เป็นลูกคนที่พ่อแม่ยกเว้นให้เป็นพิเศษไม่ต้องทำงานการอะไร ต้องการอะไรพ่อแม่ก็จะจัดหา

ให้เสร็จ เด็กบางคนอ่อนแอเพราะมีพ่อแม่ที่เป็นคนอ่อนแอ เด็กก็เลยตามอย่างพ่อแม่ไป เช่นบางครอบครัวแม่เป็นคนธรรมะธรรมโม ชอบเข้าวัดเข้าวา ส่วนพ่อก็เป็นคนเฉย ๆ ไม่ชอบเอาธุระกับใครอย่างนี้เป็นต้น หรือในเด็กผู้ชายที่คลุกคลีกับผู้หญิงมากเกินไป เช่นในบ้านมีพี่สาวทั้งนั้นตัวเองเป็นลูกผู้ชายคนเดียวและคนเล็กด้วย ก็เลยได้รับนิสัยผู้หญิงมาเต็มตัว คนบางคนอยู่กับพระและอยู่กันมาตั้งแต่เล็ก ๆ พอโตขึ้นมาหน่อยก็บวชเป็นเณร แล้วก็เลยบวชเป็นพระอยู่หลาย ๆ พรรษา แล้วสึกออกมารวมความว่า คนเหล่านี้มีวัยเด็กที่ขาดการต่อสู้มาแต่ตั้งเด็กขาดการผจญภัยที่ควรจะได้รู้จักสมัยเด็ก ๆ ขาดการรู้รับผิดชอบทั่ว ๆ ไป กลายเป็นคนชอบสงบ ไม่ชอบหาเรื่องราวกับใครเป็นคนที่ไม่คิดสู้ คิดแต่จะหนี มีแต่ความกลัว

และความไม่เข้มแข็ง คนเหล่านี้เมื่อถึงคราวต้องรับผิดชอบเข้า เมื่อเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมาก็ไม่อาจสู้ทนได้แม้แต่เหตุการณ์เล็กๆ น้อย ๆ ที่เป็นของธรรมดาที่สามัญชนไม่รู้สึกกัน

๖. การทะนุถนอมปกป้องเกินไป เป็นผลจากความรักของพ่อแม่อีกเช่นกันและรักเป็นพิเศษเป็นชีวิตจิตใจทีเดียวเช่นกรณีที่เป็นลูกคนเดียว ลูกคนสุดท้ายหรือกำพร้าพ่อแม่เป็นต้น พ่อแม่ในพวกนี้ จะเอาใจใส่ดูแลลูกอย่างไม่ให้พ้นสายตาได้ ประคบประหงมฟูมฟักชนิดยุงไม่ให้ไต่ไรไม่ให้ตอม ไม่ให้เจ็บไม่ให้ปวดไม่ให้ลำบากหรือต้องอนาทรร้อนใจอย่างไร มีเรื่องขัดข้องอะไรพ่อแม่เป็นต้องจัดการให้หมดโดยเจ้าตัวไม่ต้องทำอะไรเลย และเรามักจะชอบเรียกกันว่าการเลี้ยงเด็กแบบนี้

เสมือนการถนอมไข่ไว้ในหิน ผลของการเลี้ยงดูเด็กแบบนี้ก็คือทำให้เป็นคนที่หาอะไรไม่ได้เลย แม้แต่จะช่วยตัวเองเพราะไม่เคยทำอะไรมาก่อน จึงทำให้มีความรู้สึกหวาดกลัว เสียใจ ผิดหวัง ว้าวุ่น ถ้าเกิดมีปัญหาอะไรขึ้นมา คนพวกนี้จะสู้ทนไม่ได้เลย เพราะไม่เคยสู้ไม่เคยทน เป็นเหมือนคนที่ขาดความคุ้มกันประจำตกและแม้แต่เพียงบางทีที่ต้องอยู่คนเดียวตามลำพังก็อยู่ไม่ได้ เกิดความว้าเหว่ หวาดกลัวและไม่อบอุ่นเพราะความเคยชินต่อบรรยากาศที่มีผู้ห้อมล้อมอยู่ คนพวกนี้จึงตกเป็นเหยื่อของโรคประสาทและจิตได้ง่ายมาก

๗. ความไม่คงเส้นคงวา คือความไม่แน่นอนของพ่อแม่ที่มีต่อเด็กอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการอบรมสั่งสอนในความประพฤติ ความเป็นอยู่ การเล่น การสังคมและ

อื่น ๆ เช่นเดี๋ยวก็ว่าดี เดี๋ยวก็ว่าไม่ดี เดี๋ยวว่าใช่ เดี๋ยวว่าไม่ใช่ บางทีก็ว่าถูก บางทีก็ว่าผิด บางทีก็ให้แล้วเกิดเปลี่ยนใจไม่ให้พ่อแม่แบบนี้มักจะเป็นคนที่เอาแต่อารมณ์ตนเองเป็นใหญ่ หรือเป็นคนที่โลเลตัดสินใจไม่ได้แน่นอน เป็นคนที่อ่อนแอ หรือเป็นโรคประสาท และโดยเหตุนี้เด็กจะมีเรื่องขัดข้องกับพ่อแม่อยู่บ่อย ๆ เลยกลายเป็นคนที่วางตัวหรือทำอะไรไม่ถูก เป็นคนที่ไม่อาจจะตัดสินใจได้แน่นอน เป็นคนที่ไม่เชื่อตัวเอง และทำให้เกิดขัดข้องกับตนเองในที่สุด

คำถวายทาน

ผู้มีศรัทธาบางคนปรารถนาจะถวายทาน ให้พร้อมด้วยกายวาจาใจมีปีติ จึงได้มีคำถวายเกิดขึ้นดังนี้

คำถวายสังฆทาน

ว่า นโม ๓ หน ทุกบท

อิมานิ มยํ ภนฺตานิ สปริวารานิ สงฺฆสฺส โอโณชยาม สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ อิมานิ ภตฺตานิ สปริวารานิ ปฏิคฺคณฺหาตุ อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย.

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอน้อมถวายภัตตาหาร กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้แด่พระสงฆ์ขอพระ

สงฆ์จงรับภัตตาหาร กับทั้งบริวารทั้งหลาย เหล่านี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนาน เทอญ.

คำถวายสังฆทานอุทิศ

อิมานิ มยํ ภนฺเต ภตฺตานิ สปริวารานิ สงฺฆสฺส โอโณชยาม. สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ อิมานิ ภตฺตานิ สปริวารานิ ปฏิคฺคณฺหาตุ อมฺหากญฺเจว มาตาปิตุอาทีนญฺจ ญาตกานํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย.

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอน้อมถวายภัตตาหาร กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ แด่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับภัตตาหาร นับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อให้เป็นประโยชน์และความสุข แก่

ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ญาติทั้งหลาย มีมารดาบิดาเป็นต้น ด้วย (ที่ละโลกนี้ไป) ตลอดกาลนาน เทอญ.

คำถวายมตกภัตรเพื่อผู้ตาย

อิมานิ มยํ ภนฺเต มตกภตฺตานิ สปริวารานิ สงฺฆสฺส โอโณชยาม. สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ อิมานิ มตกภตฺตานิ สปริวารานิ ปฏิคฺคณฺหาตุ มตกานญฺเจวอมฺหากญฺจ ฑีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย.

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายมตกภัตร (ภัตรเพื่อผู้ตาย) กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ แด่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับซึ่งมตกภัตกับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่

ผู้ล่วงลับไปแล้วทั้งหลายด้วยแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย สิ้นกาลนานเทอญ

คำถวายสลากภัตร

เอตานิ มยํ ภนฺเต ภตฺตานิ สปริวารานิ อสุกฏฺฐาเน ฐปิตานิ สงฺฆสฺส โอโณชยาม. สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ เอตานิ ภตฺตานิ สปริวารานิ ปฏิคฺคณฺหาตุ อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย.

คำแปล

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ภัตตาหารกับทั้งบริวารทั้งหลาย อันตั้งไว้ ณ ที่โน้นนั้น ข้าพเจ้าทั้งหลายขอน้อมถวายแด่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับซึ่งภัตตาหาร กับทั้งบริวารทั้งหลายนั้น เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ.

คำถวายข้าวสาร

อิมานิ มยํ ภนฺเต ตณฺฑุลานิ สปริวารานิ สงฺฆสฺส โอโณชยาม. สาธุ โน ภนฺเต ภิกฺขุสงฺโฆ อิมานิ ตณฺฑุลานิ สปริวารานิ ปฏิคฺคณฺหาตุ อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย.

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอถวายข้าวสารกับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้แด่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับข้าวสาร กับทั้งบริวารทั้งหลายนี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนาน เทอญ.

คำถวายผ้าอาบน้ำฝน

อิมานิ มยํ ภนฺเต วสฺสิกสาฏิกจีวรานิ สงฺฆสฺส. โอโณชยาม, สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ อิมานิ วสฺสิกสาฏิก

จีวรานิ ปฏิคฺคณฺหาตุ อมฺหากญฺเจว มาตาปิตุอาทีนญฺจ ญาตกานํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย.

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ผ้าอาบน้ำฝนทั้งหลายนี้ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายแด่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับซึ่งผ้าอาบน้ำฝนทั้งหลายนี้ เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ญาติทั้งหลายมีมารดาบิดาเป็นต้นด้วย สิ้นกาลนาน เทอญ.

คำถวายผ้าอัจเจกจีวร

อิมานิ มยํ ภนฺเต อจฺเจกจีวรานิ สงฺฆสฺส โอโณชยาม สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ อิมานิ อจฺเจกจีวรานิ ปฏิคฺคณฺหาตุ อมฺหากญฺเจว มาตาปิตุอาทีนญฺจ ญาตกานํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย.

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายซึ่งผ้าอัจเจกจีวรทั้งหลายเหล่านี้ แด่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับ ซึ่งผ้าอัจเจกจีวรทั้งหลายเหล่านี้ เพื่อให้เป็นประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ญาติทั้งหลายมีมารดาและบิดาเป็นต้นด้วย สิ้นกาลนาล เทอญ

คำถวายผ้ากฐิน

อิมํ ภนฺเต สปริวารํ กฐินทุสฺสํ สงฺฆสฺส โอโณชยาม สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ อิมํ สปริวารํ กฐินทุสฺสํ ปฏิคฺคณฺหาตุ ปฏิคฺคเหตวา จ อิมินาทุสฺเสน กฐินํ อตฺถรตุ อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย.

คำแปล

ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ถวายผ้ากฐินกับทั้งบริวารนี้ แด่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับผ้ากฐินกับทั้งบริ

วารนี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย รับแล้วจงกรานด้วยผ้านี้ เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนาน เทอญ.

คำถวายผ้าบริวารกฐิน

อิมานิ มยํ ภนฺเต จีวรานิ กฐินทุสฺสสฺส ปริวารภูตานิ สงฺฆสฺส โอโณชยาม. สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆอิมานิ จีวรานิ ปฏิคฺคณฺหาตุ อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตายสุขาย.

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายจีวรทั้งหลายเหล่านี้ อันเป็นบริวารแห่งผ้ากฐินแต่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับจีวรทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนาน เทอญ.

คำถวายผ้าป่า

เอตานิ มยํ ภนฺเต จีวรานิ สปริวารานิ สงฺฆสฺสโอโณชยาม. สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ เอตานิ จีวรานิ สปริวารานิ ปฏิคฺคณฺหาตุ อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตายสุขาย.

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายจีวรทั้งหลายเหล่านั้น กับทั้งของที่เป็นบริวารแด่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับจีวรทั้งหลายเหล่านั้นกับทั้งของที่เป็นบริวารของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนาน เทอญ.

คำถวายที่นา

ยคฺเฆ ภนฺเต สงฺโฆ ชานาตุ. มยํ ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺ พุทฺธสฺส สาสนสฺส จิรฏฺฐิติ ปตฺถมานา[๑] สงฺฆสฺส

เขตฺต ทาเนอานิสํสํ- สมฺปสฺสมานา ปุญฺญานิ อากงฺขนฺตา อตฺตโน เขตฺตํ สงฺฆสฺส โอโณชยาม.

๒

สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ เอตํ เขตฺตํ สปริวารํ ปฏิคฺคณฺหาตุ อมฺหากญฺเจว มาตาปิตุอาทีนญฺจ เปตานํ กาลกตานํ ญาตกานํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย.

คำแปล

ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงทราบ ข้าพเจ้าทั้งหลายปรารถนาซึ่งความตั้งอยู่ยั่งยืน ตลอดกาลนานแห่งพระศาสนาของพระผู้มีพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้านั้นเทียว พิจารณาเห็นอานิสงส์ในเขตตทาน คือการถวายที่นาแก่สงฆ์

๑. ถ้าเป็นที่สวน แก้เป็น อารามวตฺถุทาเน.

๒. ถ้าเป็นที่สวน แก้เป็น อารามวตฺถุํ

ด้วย หวังอยู่ซึ่งผลบุญกุศลทั้งหลาย จึงน้อมนำมาซึ่งที่นา

ของตนเพื่อสงฆ์.

สาธุ ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับซึ่งที่นา พร้อมทั้งบริวาร เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย และแก่ญาติของข้าพเจ้าทั้งหลาย มีมารดาบิดาเป็นต้น ที่ทำกาลกิริยาล่วงไปแล้วด้วย ตลอดกาลนาน เทอญ.

คำถวายเสนาสนะ

ยคฺเฆ ภนฺเต สงฺโฆ ชานาตุ. มยํ สงฺฆสฺส ผาสุวิหารํ อากงฺขมานา วิหารทาเน อานิสํสํ สมฺปสฺสมานา อตฺตโน ธนํ ปริจฺจชิตฺวา อิมํ เสนาสนํ การาเปตฺวา สงฺฆสฺส โอโณชยาม. สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ อิมํ เสนาสนํ ปฏิคฺคณฺหาตุ ปฏิคฺคเหตฺวา จ ยถาสุขํ ปริภุญฺชตุ อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย.

คำแปล

ขอพระสงฆ์จงทราบ ข้าพเจ้าหวังจะให้พระสงฆ์อยู่ผาสุข และเห็นอานิสงส์ในการสร้างที่อยู่ถวายเป็นทาน ได้บริจาคทรัพย์ของตนให้สร้างเสนาสนะหลังนี้เสร็จแล้ว ขอมอบถวายแด่พระสงฆ์ สาธุ ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับเสนาสนะหลังนี้ แล้วบริโภคตามสบาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนาน เทอญ.

คำถวายเสนาสนะพร้อมด้วยบริวาร

อิมํ ภนฺเต สปริวารํ เสนาสนํ อมฺเหหิ การาปิตํ อาคตานาคตสฺส สงฺฆสฺส โอโณชยาม. สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ อิมํ สปริวารํ เสนาสนํ ปฏิคฺคณฺหาตุ อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย.

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ที่อยู่กับทั้งบริขารเครื่องใช้สอยในเสนาสนะนี้ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ได้สร้างประดิษฐานเสร็จแล้ว ข้าพเจ้าทั้งหลายขอน้อมถวายที่อยู่ กับทั้งบริขารเครื่องใช้สอยในเสนาสนะนี้ แด่พระสงฆ์จาตุทิศซึ่งมาแล้วและยังมิได้มา สาธุ ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับที่อยู่กับทั้งบริขารเครื่องใช้สอยในเสนาสนะนี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายสิ้นกาลนาน เทอญ

คำปวารณาสงฆ์เพื่อบำรุงเสนาสนะ

มยํ ภนฺเต สงฺฆํ ปวาเรม ขณฺฑผุลฺลเสนาสนปฏิสงฺขรเณหิปิ นวกมฺมกรเณหิปิ ปาทคฺฆาเรเหิ กปฺปิยวตฺถูหิ อิธ ขณฺฑผุลฺลปฏิสงฺขรณาหินํ อตฺถาย ยทา สงฺโฆ ปฏิสงฺขรณาทีหิ อตฺถิโก โหติ ตทา สงฺฆสฺส เวยฺยาวจฺจกรสฺส

อาโรเจตุ, สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ อิมํ ปวารณํ ปฏิคฺคณฺหาตุ อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย.

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอปวารณาสงฆ์ ด้วยกัปปิยวัตถุทั้งหลาย ควรแก่ราคา........บาท........สตางค์ สำหรับซ่อมแปลงเสนาสนะที่หักพังบ้าง สำหรับสร้างขึ้นใหม่บ้าง เพื่อประโยชน์แก่กิจทั้งหลาย มีปฏิสังขรณ์เสนาสนะที่หักพังเป็นต้นในอารามนี้ พระสงฆ์มีความต้องการด้วยกัปปิยวัตถุเครื่องปฏิสังขรณ์เป็นต้น ในการใดขอพระสงฆ์จงบอกแก่ไวยาวัจกรของสงฆ์ ในกาลนั้น สาธุ ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับปวารณานี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนาน เทอญ.

คำถวายน้ำผึ้งน้ำมัน

สรโทนามายํ ภนฺเต กาโล สมฺปตฺโต / อาสนฺโน } ยตฺถ

ตถาคโต อรหํ สมฺมาสมฺพุทฺโธ สารทิกาพาเธนอาพาธิกานํ ภิกฺขูนํ ปญฺจ เภสชฺชานิ อนุญฺญาสิ สปฺปึ นวนีตํ เตลํ เมธุ ผาณิตํ มยนฺทานิ ตกฺกาลสทิสํ อิมํ กาลํ สมฺปตฺต ตสฺส ภควโต ปญฺญตฺตานุคตํ ทานํ ทาตุกามา เตสุ ปริยาปนฺนํ มธุํ จเตลํ จ สงฺฆสฺส โอโณชยาม. สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ มธุํ จ เตลํ จ ปฏิคฺคณฺหาตุ อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย.

คำแปล

บัดนี้สรทกาล. ถึงแล้ว / ใกล้แล้ว } ในกาลใดเล่า พระ

ตถาคตอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ทรงอนุญาตเภสัช ๕ อย่าง คือเนยใส เนยข้น น้ำมัน น้ำผึ้ง น้ำอ้อย แก่ภิกษุทั้งหลาย ผู้อาพาธด้วยโรคเกิดในสรทกาลบัดนี้ข้าพเจ้าทั้งหลายมาถึงกาล

เช่นนี้แล้ว ปรารถนาจะถวายทาน ตามพระพุทธานุญาตของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น จึงถวายน้ำผึ้งกับน้ำมันนับในเภสัช ๕ อย่างนั้น แด่พระสงฆ์ สาธุ ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับมธุทาน, เตลทาน ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนาน เทอญ

คำถวายยาแก้ไข้

อิมานิ มยํ ภนฺเต เภสชฺชานิ สปริวารานิ ภิกฺขุสงฺฆสฺส โอโณชยาม. สาธุ โน ภนฺเต ภิกฺขุสงฺโฆ อิมานิ เภสชฺชานิ สปริวารานิ ปฏิคฺคณฺหาตุ อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย.

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอถวายเภสัชทั้งหลายกับของที่เป็นบริวารเหล่านี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ สาธุ ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับเภสัชทั้งหลาย กับทั้งของที่เป็นบริวารเหล่านี้ ของข้าเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนาน เทอญ.

คำปวารณาสงฆ์ในพรรษา

สงฺฆํ ภนฺเต ปวาเรมิ อิมํ เตมาสํ จตูหิ ปจฺจเยหิยทา สงฺโฆ เตสุ ยงฺกิญฺจิ อิจฺฉติ ตทา สงฺโฆเม อาโรเจตุ ยถาสติ ยถาพลํ อาเนตฺวา ทาเนตฺวา ทาตพฺพํ สาธุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อิมํ ปวารณํ ป ฏิคฺคณฺหาตุมยฺหํ เจว มาตาปิตุอาทีนํ จ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย.

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าขอปวารณากะพระสงฆ์ด้วยปัจจัย ๔ ตลอดไตรมาสนี้ พระสงฆ์ย่อมปรารถนาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในปัจจัย ๔ ทั้งหลายนั้นเมื่อใด ขอพระสงฆ์จงบอกแก่ข้าพเจ้าเมื่อนั้น ข้าพเจ้าจะนำมาถวายตามสติกำลัง ขอพระสงฆ์จงรับปวารณาอันนี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย และแก่ญาติทั้งหลายมีมารดาบิดาเป็นต้นด้วย สิ้นกาลนาน เทอญ.

คำปวารณาด้วยมูลค่า

กำหนดของไม่กำหนดกาล

ข้าพเจ้าขอปวารณาในพระคุณ ด้วยปัจจัย ๔ ควรแก่แก่ราคา...........บาท.............สตางค์ ในภายใน ๓ เดือนนี้ ถ้าพระคุณจะต้องประสงค์ปัจจัย ๔ ควรแก่ราคาที่กำหนดในภายในใน ๓ เดือนนี้ โปรดให้เรียกร้องแก่ข้าพเจ้าตามความประสงค์ เทอญ.

คำปวารณาด้วยมูลค่า

กำหนดของไม่กำหนดกาล

ข้าพเจ้าขอปวรณาในพระคุณ ด้วยปัจจัย ๔ จนตลอดชีวิต ถ้าพระคุณจะต้องประสงค์ปัจจัยอย่างใดในเวลา โปรดให้เรียกร้องแก่ข้าพเจ้าตามความประสงค์ เทอญ.

คำวายใบปวารณาด้วยมูลค่า

ข้าพเจ้าขอถวายกัปปิยภัณฑ์ ที่สมควรแก่สมณบริโภค ในพระคุณเท่าราคา..........บาท........... สตางค์ได้มอบไว้กับไวยาวัจกรผู้ปฏิบัติ ถ้าพระคุณจะต้องประสงค์สิ่งใด โปรดเรียกร้องเอาตามสมควรแก่มูลค่านั้น เทอญ.

วิธีให้ทาน และกรวดน้ำตามแบบเก่า[๑]

ก่อนแต่จะบริจากทาน พึงทำความน้อมนึกในใจเสียก่อน ว่าดังนี้:-

อันคนผู้ทำบุญให้ทานเหมือนเรา คือ ให้อายุ ให้วรรณะ ให้สุข ให้กำลัง เป็นทาน อาจนำมาซึ่งสุขแก่ตน ณ เบื้องหน้า คำอรรถว่า ดังนี้

"อายุํ เทติ วณฺณํ เทติ สุขํ เทติ พลํ เทติ สุขาวหํ อนาคเต."

เมื่อให้ทานเสร็จแล้วพึงตั้งจิตน้อมนึก ว่าดังนี้ :-

---

๑. ตั้งแต่ตอนนี้ไป ไม่ใช่แบบที่ใช้ในวัดบวรนิเวศวิหาร.

ดังเราเลื่อมใสในทานของเราที่ให้แล้วด้วยดีนี้ ขอจงนำมาซึ่งมรรคผลธรรมพิเศษ สิ้นกิเลสาสวะ ณ เบื้องหน้า เทอญ

คำอรรถว่า ดังนี้

"สุทินฺนํ วต เม ทานํ อาสวกฺขยาวหํ โหตุ อนาคเต กาเล."

คำกรวดน้ำ

ครั้นถวายทานเสร็จแล้ว พึงกรวดน้ำแผ่ส่วนบุญและตั้งปณิธานความปรารถนา ว่าดังนี้:—

๑. อิมินา ปุญฺญกมฺเมน อุปชฺฌายาคุณุตฺตรา
อาจริยูปการา จ มาตาปิตา จ ญาตกา
สุริโย จนฺทิมาราชา คุณวนฺตา นราปิ จ
พฺรหฺมมารา จ อินฺทา จ โลกปาลา จ เทวตา
ยโม มิตฺตา มนุสฺสา จ มชฺฌตฺตา เวริกาปิ จ
สพฺเพ สตฺตา สุขี โหนฺตุ ปุญฺญานิ ปกตานิ เม
สุขํ จ ติวิธํ เทนฺตุ ขิปฺปํ ปาเปถ โว มตํ.

๒. อิมินา ปุญฺญกมฺเมน อิมินา อุทฺทิเสน จ
ขิปฺปาหํ สุลเภ เจว ตณฺหุปาทานเฉทนํ
เย สนฺตาเน หินา ธมฺมา ยาว นิพฺพานโต มมํ
นสฺสนฺตุ สพฺพทา เยว ยตฺถ ชาโต ภเว ภเว
อุชุจิตฺตํ สติปญฺญา สลฺเลโข วิริยมฺมินา
มารา ลภนฺตุ โนกาสํ กาตุญฺจ วิริเยสุ เม
พุทฺธาธิปวโร นาโถ ธมฺโม นาโถ วรุตฺตโม
นาโถ ปจฺเจกพุทฺโธ จ สงฺโฆ นาโถตฺตโร มมํ
เตโสตฺตมานุภาเวน มาโรกาสํ ลภนฺตุ มา.

คำแปล

๑. ด้วยกุศลที่เราทำแล้วนี้แล ขออุปัชฌาย์ผู้มีคุณยิ่งใหญ่ อาจารย์ผู้มีอุปการะเกื้อกูลด้วย มารดา บิดา ญาติ

ที่ร่วมชาติอันเดียวกัน พระจันทร์ พระอาทิตย์ พระมหากษัตริย์ อนึ่ง นระหญิงชายที่มีคุณแก่เรา พระอินทร์ พระ-พรหม และมารจตุโลกบาล ๔ เหล่า พระยายม มิตรสหายและมนุษย์ทั้งหลาย หาเวรมิได้และที่มีเวร ขอให้สัตว์ทั้งหลายทั้งสิ้นนั้นจงพากันรับเอาส่วนบุญ ให้ได้สุขเกษมสันต์ประการหนึ่งบุญทั้งหลายที่เราได้กระทำแล้ว ขอจงให้สำเร็จสุขสมบัติทั้ง ๓ ประการ แก่สัตว์ทุกสถานนั้น ๆ ด้วยเทอญและขอให้ได้พระนิพพานโดยเร็ว.

๒. ด้วยการทำบุญและการแผ่กุศลนี้แล ขอตัวเราพึงได้ตัดตัณหา อุปาทานสำเร็จพระนิพพาน โดยเร็วสิ่งที่ชั่วช้าอันใดในสันดานคนเรา ขอให้พินาศหมดไปสิ้นไปกว่าจะสิ้นทุกข์ ถ้าว่าเราเกิดในภพใด ๆ ขอให้ใจตรงดี มีสติปัญญาฉลาด มีเพียรอาจให้กิเลสเสื่อมถอย ขอหมู่มารอย่าแผ้ว

พานตามผลาญเบียนเรา พระพุทธเจ้าเป็นที่พึ่งอันประเสริฐเลิศยิ่งของเรา พระธรรมเป็นที่พึ่งสูงสุดของเรา พระปัจเจกพุทธเจ้า และท่านเหล่าอริยสงฆ์ เป็นที่พึ่งอันวิเศษของเรา ด้วยอนุภาพพระรัตนตรัยมีคุณยิ่งใหญ่อุดมนั้นไซร้ ขอมารอย่าได้ตามผลาญในกาลทุกเมื่อเทอญ.

จบอิมินาแปลแต่เท่านี้

คาถากรวดน้ำอีกบทหนึ่ง
ของพระเจ้าติโลกวิชัยบรมจักรพรรดิ์
ผู้เป็นบรมโพธิสัตว์

"ยงฺกิญฺจิ กุสลํ กมฺมํ กตฺตพฺพํ กิริยํ มม
กาเยน วาจามนสา ติทเส สุคตํ กตํ,
เย สตฺตา สญฺญิโน อตฺถิ เย จ สตฺตา อสญฺญิโน
กตํ ปุญฺญผลํ มยฺหํ สพฺเพ ภาคี ภวนฺตุ เต
เย ตํ กตํ สุวิทิตํ ทินฺนํ ปุญฺญผลํ มยา,
เย จ ตตฺถ น ชานนฺติ เทวา คนฺตฺวา นิเวทยุํ,
สพฺเพ โลกมฺหิ เย สตฺตา ชีวนฺตาหารเหตุกา,
มนุญฺญํ โภชนํ สพฺเพ ลภนฺตุ มม เจตสา."

คำแปล

ความว่า กิริยา คือ กุศลกรรมอันใดอันหนึ่งอัน ข้าพเจ้าพึงทำด้วยกายวาจาใจ, กิริยา คือ กุศลกรรมนั้น

ซึ่งเป็นเหตุอำนวยให้ถึงสุคติ ในดาวดึงสเทวโลก อัน ข้าพเจ้าได้ทำแล้ว ขอเหล่าสัตว์ที่มีสัญญาและหาสัญญามิได้ทั้งหมด จงเป็นผู้มีส่วนเสวยผลแห่งบุญที่ข้าพเจ้าทำแล้ว ขอเหล่าสัตว์ที่ทราบดีแล้ว ข้าพเจ้าทำบุญ จงเสวยผลแห่งบุญซึ่งข้าพเจ้าให้แล้ว บรรดาสัตว์เหล่านั้น สัตว์เหล่าใดที่ยังไม่ทราบบุญที่ข้าพเจ้าทำแล้วนั้น (ว่าบุคคลชื่อโน้นทำบุญอย่างนี้ได้ให้ส่วนบุญแก่ท่านทั้งหลาย) เพราะความคิด คือ บุญฤทธิ์) ของข้าพเจ้า ขอเหล่าสัตว์ในโลกนี้ที่อาศัยอาหารเป็นอยู่ทั้งหมด จงได้อาหารที่ยังใจให้เบิกบาน เทอญ

พระคาถาบูชาพระภูมิเจ้าที่

ยสฺสานุสฺสรเณนาปิ อนฺตลิกฺเขปิ ปาณิโน ปติฏฺฐมธิคจฺฉนฺติ ภูมิยํ วิย สพฺพทา สพฺพูปทฺทวชาหมฺหา ยกฺขโจราทิสมฺภวา คณนา น จ มุตฺตานํ ปริตฺตนฺตมฺภณาม เห.

พิธีกรรมเข้าทำพิธีบูชาพระภูมิ หรือถวายเครื่องสังเวย จงอย่าเข้าทางศีรษะพระภูมิ ต้องเข้าทางเท้าพระภูมิ โดยกำหนดวันเข้าบูชาดังนี้

ทิศทางเข้าบูชาพระภูมิเจ้าที่

๑. **วันอาทิตย์** เจ้ากรุงพาลีนอนเอาศีรษะ ไปทางทิศบูรพา (ตะวักออก) เท้าหันไปทางทิศประจิม (ตะวันตก)

๒. **วันจันทร์** เจ้ากรุกพาลีนอนเอาศีรษะไปทางทิศ อาคเนย์ (ตะวันออกเฉียงใต้) เท้าหันไปทางทิศพายัพ (ตะวันออกเฉียงเหนือ)

๓. **วันอังคาร** เจ้ากรุงพาลีนอนเอาศีรษะไปทางทิศทักษิณ (ใต้) เท้าหันไปทางทิศอุดร (เหนือ)

๔. **วันพุธ** เจ้ากรุงพาลีนอนเอาศีรษะ ไปทางทิศหอรดี (ตะวันตกเฉียงใต้) เท้าหันไปทางทิศอีสาน (ตะวันออกเฉียงเหนือ)

๕. **วันพฤหัสบดี** เจ้ากรุงพาลีนอนเอาศีรษะไปทางทิศประจิม (ตะวันตก) เท้าหันไปทางทิศบูรพา (ตะวันออก)

๖. **วันศุกร์** เจ้ากรุงพาลีนอนเอาศีรษะไปทางทิศอุดร (เหนือ) เท้าหันไปทางทิศทักษิณ (ใต้)

๗. **วันเสาร์** เจ้ากรุงพาลีนอนเอะศีรษะไปทางทิศพายัพ (ตะวันตกเฉียงเหนือ) เท้าหันไปทางทิศอาคเนย์ (ตะวันออกเฉียงใต้)

เวลาถวายหรือบูชาพระภูมิ

ต้องเรียกชื่อพระภูมิให้ถูกต้องจึงจะเกิดผล

๑. พระภูมิ รักษาเคหสถานบ้านเรือน บริษัทห้างร้าน โรงหอค้าต่าง ๆ ชื่อ ชัยมงคล

๒. พระภูมิ รักษาค่ายทวาร และบันได ชื่อ นาคราช

๓. พระภูมิ รักษาคอกสัตว์ ช้าง ม้า โค กระบือ พระเทวเถร บางแห่งว่าประเทเพน

๔. พระภูมิ รักษายุ้งฉางข้าว เสบียงคลังต่างๆ ชื่อพระชัยสพ

๕. พระภูมิ รักษาโรงพิธีอาวาห์วิวาห์ เรือนหอบ่าวสาว ชื่อ พระคนธรรพ์

๖. พระภูมิ รักษาที่นา ทุ่ง ลาน และป่าเขา ชื่อ พระธรรมโหรา บางแห่งว่า พระเยาวแผ้ว

๗. พระภูมิ รักษาอาราม วิหาร และปูชนียวัตถุ และสถานที่ต่าง ๆ ชื่อ พระวัยทัต บางแห่งว่า พระทาษธารา

๘. พระภูมิ รักษาอุทยาน สวนผลไม้ และพืชพันธุ์ต่าง ๆ ชื่อพระธรรมิกราช บางแห่งว่าพระธรรมโหรา

๙. พระภูมิ รักษาห้วยหนอง คลอง คู บึง และแม่น้ำ ชื่อ พระทาษราชา

ลักษณะพระภูมิตามกำเนิด

๑. พระบิดา ชื่อ ท้าวทศราช บางแห่งว่า ท้าวโสกราช หรือ กายทัตต์

๒. พระมารดา ชื่อ นางสันทาทุกข บางแห่งว่านางมันทาทุกธิบดี

บริวารสำหรับใช้สอยพระภูมิ

๑. นายจันทิศ ๒. นายจันถี ๓. จ่าสพพระเชิงเรือน

พระคาถาเครื่องสังเวยพระภูมิ

ภุมฺมสฺมึ ทิสาภาเค สนฺติภุมฺมา มหิทฺธิกา เตปิตุมฺเห อนุรกฺขนฺตุ อโรคฺเยน สุเขน จ สูปพฺยญฺชนสมฺปนฺนํ ปริภุญฺชนฺตุ ชยมงฺคลเทวตา สพฺพโทสาขมนฺตุ เม.

พระคาถาถวายเครื่องสังเวยพระภูมิเจ้าที่

ชยนฺตุ โภนฺโต อิธทานิ สิรา เนกฺขมฺมปญฺญาสหวิริย ขนฺติจฺจาธิฏฐาน สเมนฺตุ เปกฺขา ยุทฺธายโว ทิสสา วินติ อเสสโต.

เมื่อถวายเครื่องสังเวยพระภูมินานพอสมควร ประมาณ ๓๐ นาทีแล้ว ให้รีบลาเครื่องสังเวยไปเสีย อย่าทิ้งไว้นาน จะเกิดโทษไม่ดีแล การบูชาหรือถวายเครื่องสังเวยควรจะ

เป็นเจ้าของบ้าน ไม่ใช่ผู้อื่นหรือคนอื่นนอกครอบครัวมาบูชาหรือถวายแทน เพราะผู้เขาก็ตั้งความปรารถา ขอร้องความวิงวอนความสุขของเขาเอง ฉะนั้นการบูชาพระภูมิหรือการตั้งศาลพระภูมิเจ้าของบ้านต้องจัดการตั้งเองหรือบูชาเอง จะละเลยเสียไม่ได้ ต้องบูชาด้วยตนเองจึงจะเกิดผลดียิ่ง

เมื่อจะทำการใด ๆ เช่น การบวงสรวงสังเวยหรือการยกศาลพระภูมิ หรือครบรอบปีของการตั้งศาลพระภูมิ หรือวันขึ้นปีใหม่ หรืองานวันเกิดของเจ้าของบ้านหรือการทำบุญงานมงคลต่าง ๆ ควรที่จะต้องบวงสรวงสังเวย กระทำการสักการะบูชาด้วยดอกไม้พวงมาลัยและธูปเทียนทุกค่ำคืนเป็นนิจ ข้อสำคัญจะต้องกล่าวชื่อพระภูมิให้ถูกต้องตามลักษณะ พระ-ภูมิจึงจะรับเครื่องสังเวยและเครื่องสักการะบูชา เช่นพระภูมิรักษาเคหสถาน จะต้องออกชื่อพระชัยมงคลภูมิ พระภูมิวัดหรือปูชนียสถาน ต้องออกชื่อพระวัยทัต ฯ เป ฯ ดังนี้เป็นต้น จึงจะเกิดศิริมงคลแก่เจ้าบ้านตลอดจนบริวารในครอบครัวนั้น ๆ

การหันหน้าศาลพระภูมิตามทิศ

๑. ตั้งศาลพระภูมิ ผู้มียศฐาบรรดาศักดิ์ราชตระกูล ต้องหันหน้าศาลไปทางทิศอุดร (เหนือ)

๒. ตั้งศาลพระภูมินา ทุ่ง ลาน ต้องหันหน้าศาลไป ทางทิศประจิม (ตะวันตก)

๓. ตั้งศาลพระภูมิบ้านคฤหบดี เศรษฐี พ่อค้าพานิช ต้องหันหน้าศาลไปทางทิศทักษิณ (ทิศใต้)

๔. ตั้งศาลพระภูมิวัด ปูชนียวัตถุ สาธารณสถานขุด บ่อก่อศาลา ต้องหันหน้าศาลไปทางทิศบูรพา (ทิศตะวันออก)

๕. ตั้งศาลพระภูมิบ้านสามัญชน ก็หันหน้าไปทาง ทิศอีสาน (ตะวันออกเฉียงเหนือ) และทิศอาคเนย์ (ตะวันออกเฉียงใต้) อยู่สองทิศเท่านั้น ถ้าขัด ข้องจะหันไปทางทิศตะวันตกก็ได้ หรือตรวจดูสถาน ที่เหมาะสมคือ อย่าหันหน้าศาลตรงเข้าบ้าน หรือ อย่าให้เงาศาลเงาบ้านทับกันเป็นอันขาด

วันที่ห้ามยกศาลพระภูมิประจำเดือน

เดือน ๑,๕,๙, ห้ามยกศาลวันพฤหัสบดีและวันเสาร์ ฯ

เดือน ๒,๖,๑๐, ห้ามยกศาลวันพุธและวันศุกร์ ฯ

เดือน ๓,๗,๑๑, ห้ามยกศาลวันอังคาร ฯ

เดือน ๔,๘,๑๒, ห้ามยกศาลวันจันทร์ ฯ

วันที่นิยมใช้ตั้งศาลพระภูมิ

๑. วันพุธ, วันพฤหัสบดี, ตั้งศาลพระภูมิเคหสถานบ้านเรือน ฯ

๒. วันพฤหัสบดี, วันศุกร์ ตั้งศาลพระภูมินา, พระภูมิสวน ฯ

๓. วันอังคาร, วันอาทิตย์, วันพฤหัสบดี, ตั้งศาลพระภูมิค่าย, คู ประตู หอรบ ฯ

๔. วันเสาร์ ตั้งศาลพระภูมิทวารบันได ฯ

๕. วันจันทร์, วันพุธ ตั้งศาลพระภูมิ โรงพิธีบ่าวสาว ฯ

พิมพ์ที่บริษัท ลีลมการพิมพ์ จำกัด 953/1-3 ถนนบรรทัดทอง พระนคร
โทร. 58554 นายสุธีระ ศรีภูธร ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา 2514